

Användning av svenska partikelverb hos modersmålstalare och andraspråksinlärare

Lužar, Andreja

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:131:268935>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-10-13**

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Humanities
and Social Sciences

Repository / Repozitorij:

[ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences](#)

FILOSOFISKA FAKULTETEN
INSTITUTIONEN FÖR SKANDINAVISKA SPRÅK OCH LITTERATUR

Andreja Lužar

**Användning av svenska partikelverb hos
modersmålstalare och andraspråksinlärare**

Examensarbete

Handledare: Sara Profeta

Zagreb, juli 2020

Innehållsförteckning

I. Inledning	3
II. Partikelverb.....	3
III. Thoréns forskning.....	4
III.1 Material och syfte.....	5
III.2 Resultat.....	6
IV. Dolves forskning	8
IV.1 Material och syfte	8
IV.2 Resultat.....	9
V. Westmans forskning	10
V.1 Material och syfte.....	11
V.2 Resultat.....	11
VI. Slutsats.....	12
VII. Källförteckning	13
Tabell 1 Resultat av Thorens forskning.....	7
Tabell 2 Resultat av Dolves forskning	10

I. Inledning

Kjellberg skriver att ”tillägandet av ett nytt språk är en inte alldeles enkel och okomplicerad process” (2011:11). Den moderna forskningen kring språkinlärningsprocesser bekräftar att behärsningen av ett andraspråk är ett ytterligt komplext fenomen. Det finns stora skillnader när det gäller behärsningen av första- och andraspråk. Förstaspråk eller modersmål (L1) lär man sig behärska som barn, medan man kan lära sig ett nytt språk (L2) senare i livet. Några experter tycker att det är lättare för barn att lära sig ett nytt språk än för vuxna, så även bland talare av samma andraspråk finns det skillnader i språkbehärskning mellan de som började lära sig språket som barn och de som började som vuxna. Inget språk är i sig självt enkelt, alla språk har komponenter som är lätt att lära sig och komponenter som är ganska komplicerade. När vi pratar om svensk grammatik och svårigheter i den, är det första som dyker upp partikelverb.

I mitt examensarbete redogör jag för tidigare forskning som har gjorts om partikelverb i svenskan och deras resultat, bland annat Thoréns, Dolves och Westmans undersökningar. Dessa undersökningar kretsar kring olika åldersgrupper av språkinlärare och frekvensförhållanden mellan förstaspråkstalare och andraspråksinlärares användning av partikelverb i skriftlig produktion samt testar deras produktiva behärskning av dessa partikelverb. Hypotesen bakom alla dessa studier är att andraspråkstalare av svenska använder färre partikelverb och gör det mindre frekvent än modersmålstalare på grund av hur komplexa partikelverb är.

II. Partikelverb

Enström definierar partikelverb som ”kombinationen av ett verb och en preposition eller adverb som partikel” (2010:76). Strukturellt sett är det den tydligaste beskrivningen av partikelverb som jag lyckades hitta. Partikeln är betonad och den betoningen visar verbets betydelse (t.ex. ’hälsa **på**’ betyder ’att besöka någon’ medan ’**hälsa** på’ betyder att ’säga *hej* eller *goddag* till någon’) (ibid.). Partikelverb är ett kännetecken av svenska språket, någonting som ”saknas i de flesta andra språk” (ibid.), men som finns i de andra nordiska och germanska språken. Om man lägger till en partikel till ett verb, ändras verbets betydelse till en mer eller mindre hög grad. Enström säger att ”partikeln och verbet bär tillsammans upp det

sammansatta verbets betydelseinnehåll och bildar därmed en semantisk enhet” (2010:77). Ibland preciserar partikeln verbets betydelse och ibland förändrar den helt dess betydelse. Ett och samma verb kan ha flera lika och olika betydelser när det kombineras med olika partiklar och tvärtom (ibid.). En och samma partikel ger olika betydelser till olika verb. Ett och samma partikelverb kan också ha flera olika betydelser.

På grund av partikelverbens konstruktion, blandas de ofta ihop med kombinationen verb + adverb/preposition. Det är viktigt att förklara att denna kombination skiljer sig från partikelverbens konstruktion enligt betoningens plats eftersom kombinationen verb + adverb/preposition har betoning på verbet, medan partikelverben har den på partikeln. Utöver betoningens platsen skiljer de också i betydelse, eftersom partikelverb har en annan betydelse än den grundläggande betydelsen av dess verb, medan preposition och adverb i kombination verb + preposition/adverb endast preciserar verbets handling men ändrar inte dess betydelse.

Enström skiljer mellan lexikaliserade och icke-lexikaliserade partikelverb. Icke-lexikaliserade partikelverb räknar hon som kollokationer där ”verbets grundbetydelse inte ändras”, utan partikeln bara preciserar verbets handling, medan lexikaliserade partikelverb betraktar hon som idiom, där verbets betydelse inte kan förutses (ibid.).

Norén beskriver tre sätt att foga partikelverb samman, vilket ger tre typer av sammanfogning: fast sammansatta, löst sammansatta och varierande sammansatta, dvs. de som har samma betydelse både i fast och lös form (1995:324). De som är fast sammansatta (och kallas också för fast förbindelse) består av verbet och partikeln som står före verbet, skrivs ihop och utgör ett enda graford. De som är löst sammansatta (dvs. i lös förbindelse) består av verbet och partikeln som står efter verbet och utgör ett separat graford. Partikelverb som är varierande sammansatta kan vara både fast och löst sammansatta utan eller med stilistiska skillnader i betydelse. (Enström 2010:107–109)

III. Thoréns forskning

Lisa Thorén i sin kandidatuppsats vid Göteborgs universitet (Thorén 2012) presenterar resultaten från tidigare undersökningar inom samma område som hon genomförde sin undersökning i, bland annat Hyltenstams (1988), Enströms (1990), Nybergs (2008) och Winqvists (2010) undersökningar. Då redovisar hon resultat från sin undersökning under

hypotesen att ”partikelverb tillhör så kallade svåra ord och därför används minde frekvent av elever med svenska som andraspråk” (2012:1) än av elever med svenska som modersmål. Härtill undersöker hon om det finns någon skillnad i fråga om vilken sorts partikelverb vilken grupp använder i aktivt bruk, med fokus på frekvensförhållandena mellan bruket av lexikaliserade och icke-lexikaliserade partikelverb. Därefter visar hon vilka partiklar som används och i vilka situationer felaktiga partikelverb användes samt på vilket sätt hon indelade dessa fel.

III.1 Material och syfte

Thorén undersökte 30 uppsatser som skrevs av gymnasieelever inom ramen för det nationella provet i svenska på gymnasienivå (2012:12). De är indelade i tre grupper på 10 uppsatser. En av de grupperna fungerar som kontrollgrupp och kallas för L1. Den består av 10 uppsatser ”skrivna av elever med svenska som förstaspråk” (ibid.). De resterande 20 uppsatserna skrevs av elever med svenska som andraspråk, 10 av dessa skrevs av elever som började lära sig svenska före 7 årsålder, hädanefter L2före7, och de resterande 10 skrevs av elever som började lära sig svenska efter 7 årsålder, hädanefter L2efter7 (ibid.). Jag ska fortsätta kalla dessa grupper med samma namn som Thorén. Dessa texter är inte lika långa, skillnaden i längd mellan dem är stor och varierar väldigt mellan uppsatserna i samma grupp (mellan 230 och 1032 grafem i L1, mellan 367 och 1121 grafem i L2före7 och mellan 1185 och 1275 grafem i L2efter7), medan skillnaden mellan antal grafem i grupperna sammanlagt inte är så stor (5996 grafem i L1, 6941 grafem i L2före7 och 6031 grafem i L2efter7) (2012:12–13). Varje grupp har fem texter skrivna av kvinnor och fem texter skrivna av män, men undersökningen kretsar inte kring skillnaden mellan könen även om Thorén anser skillnaden på det området som möjligt, så därför är det viktigt att fördelningen är jämn (2012:12). Hon konsulterade också Holmgren Ordings och Bodegårds läroböcker om partikelverb medan hon definierade och klassificerade partikelverben i uppsatserna (2012:16).

III.2 Resultat

Om vi betraktar resultaten, då ser vi att det inte finns någon betydlig skillnad i bruket av partikelverb mellan grupperna, utan bara måttlig. Vi ser en högre grad av skillnad mellan enstaka uppsatser än mellan olika grupper. Arbetet visar att förstaspråkstalare i den här undersökningen använder fler partikelverb än andraspråkstalare, men inte till den grad Thorén förutsåg och det gjorde jag också. I början av arbetet nämner hon några undersökningar som visar att hennes hypotes kan vara korrekt, till exempel, Enströms studie från 1990 som visade att det fanns ”betydande skillnader” i användning av partikelverb hos förstaspråk- och andraspråkselever av svenska på gymnasiet där förstaspråkelever använde partikelverb nästan dubbelt så ofta jämfört med andraspråkselever. Nybergs studie från 2008 visade att vuxna elever med svenska som förstaspråk använder fler partikelverb än elever med svenska som andraspråk som är bosatta i Sverige, medan den senare gruppen använder fler partikelverb än elever med svenska som andraspråk som är bosatta utomlands (2012:10–11).

Numerisk data anges i tabell 1 som innehåller data från flera tabeller i Thoréns arbete. Hennes undersökning visar att gruppen L1 använde mest partikelverb och den följs av gruppen L2efter7. Gruppen L2före7 använde minst partikelverb i sina uppsatser. Antalet partikelverb varierar starkt mellan uppsatserna. Det visar vidare att gruppen L1 använde mest unika partikelverb, följd av L2efter7 och L2före7. Unikt partikelverb räknas som den första förekomsten av ett visst verb i undersökningen, oavsett om samma elev har använt ett och samma partikelverb flera gånger eller att olika elever kan ha använt samma partikelverb. Gruppen L1 använde mest lexikaliserade och minst icke-lexikaliserade partikelverb medan gruppen L2före7 använde minst lexikaliserade och mest icke-lexikaliserade partikelverb. Antalet icke-lexikaliserade partikelverb i alla grupper är likt och varierar mellan 33 och 35 partikelverb. När det gäller partiklarna, är antalet använda unika partiklar vid icke-lexikaliserade partikelverb likt i alla grupperna, liksom det totala numret av de använda partiklar. Thorén säger att ”det kvantitativt inte förekommer så stora skillnader mellan grupperna, men att det finns kvalitativa skillnader” (2010:21). Undersökningen visar att gruppen L1 använde mest partiklar metaforiskt, medan gruppen L2före7 använde mest partiklar som specificerar riktning (2010: 16-23). Thorén såg att de partiklar som används mest för att specificera riktning, med betoning på *in* och *ut*, används frekvent uteslutande i L2 grupper.

Det som framkommer i Thoréns undersökning är att gruppen L2efter7 har ett närmare resultat till gruppen L1 än gruppen L2före7. Det förvånade henne eftersom hon följde Abrahamssons och Hyltenstams teori om ”den kritiska perioden” från 2004 som hon beskriver som en teori att ”om inläringen (av språk) börjar före 6 eller 7 år” kan andraspråksinlärare ”nä (...) en andraspråksbehärskning som motsvarar en infödd nivå i talspråket” (2010:30). Om detta gäller skulle gruppen L2före7 ha bättre och närmare resultat till gruppen L1 än gruppen L2efter7. Thorén tror att det som kommer i betraktande när det gäller språkbehärskning är att ”det finns många faktorer som påverkar andraspråksinläringen förutom startålder” och att varje andraspråksinläringen är ”individuell” (2010:31).

	L1	L2före7	L2efter7
Antal använda partikelverb	94 (1-20)	80 (0-18)	92 (0-26)
Antal unika partikelverb	67	57	61 ¹
Antal lexikaliserade partikelverb	34	22	27
Antal icke-lexikaliserade partikelverb	33	35	34
Antal använda unika partiklar (icke-lexikaliserade)	19	17	16 ²
Antal partiklar som specificerar riktning (unika/totalt)	14/33	19/35	15/34
Antal unika partiklar som används metaforiskt	9	3	6
Antal gånger partikelverb används metaforiskt	14	3	7

Tabell 1 Resultat av Thoréns forskning

¹ Antal unika partikelverb beräknar hon som antal lexikaliserade partikelverb plus antal icke-lexikaliserade partikelverb. Thorén gjorde fel här och la ihop dem som 59 i tabell 3 (2012:16)

² Thoréns tabell 8 (2012:20) visar att gruppen L2efter7 använder 16 olika partiklar vid icke-lexikaliserade partikelverb, även om den säger att det finns 15 av dem.

IV. Dolves forskning

I sitt examensarbete vid Uppsala universitet (Dolve 2014) undersöker John Dolve frekvensförhållandena mellan förstaspråk- och andraspråkstalarnas bruk av partikelverb i skriftlig produktion, precis som Thorén. Han redovisar för flera tidigare forskningar kring partikelverb, bland annat Enströms (1990 och 1996), Winqvists (2010), Thoréns (2012) och Westmans (2013) undersökningar, varav två redovisas i mitt examensarbete. Alla partikelverben som han hade valt indelade han i fyra kategorier: icke-lexikaliserade och lexikaliserade, partikelverb i fast och partikelverb i lös förbindelse. Hans undersökning genomfördes under samma hypotes som Thoréns, och liksom hennes visade hans resultat att det inte finns någon stor grund för denna hypotes. För att identifiera och klassificera partikelverb i uppsatserna följde han Enströms (1990, 1996) och Noréns (1996) undersökningar om vad partikelverb är.

IV.1 Material och syfte

För forskningsändamål analyserade han 12 uppsatser skrivna av gymnasieeleverna för det nationella provet 2012 i Svenska 1 och Svenska som andraspråk 1. Sex av dem var skrivna av elever som har svenska som modersmål och sex av dem var skrivna av elever som läser svenska som andraspråk (2014:14). Dolve kallar dem för sv (svenska) och sva (svenska som andraspråk) grupper och jag ska fortsätta kalla dessa grupper med samma namn. Uppsatserna är skrivna i tre olika ämnen och enstaka uppsatser varierar kraftigt i antalet ord (2014:15). I samma grupp finns det en uppsats på 288 ord och en på 600 ord. Oavsett det, finns det inte någon stor skillnad i det totala antalet ord för respektive grupper då antalet för sv-grupp var 2651 ord och för sva-grupp var 2817 ord (2014:21).

Syftet med undersökningen var ”att jämföra förekomsten av olika kategorier av partikelverb som delas in efter förbindelsetyp, lexikalisering samt eventuella förekomster av fel i användning av de olika partikelverben i elevtexterna” och att visa hur ”modersmålstalare är bekanta med partikelverb i högre grad än andraspråkstalare och att andraspråkstalarna kommer att ha fler upprepningar av samma partikelverb än modersmålstalarna” (2014:5).

IV.2 Resultat

För att redovisa sina resultat använder Dolve förbindelsetypen för att göra tabellerna klara och då indelar han dessa partikelverb i de lexikaliserade och de icke-lexikaliserade. Även om han säger att hans undersökning ”har givit resultat som inte visar några betydande skillnader” (2014:26), framstår de inte som ”mycket små” (2014:21). Det finns skillnader mellan olika kategorier som förvånade mig.

Numerisk data anges i tabell 2 som innehåller data från flera tabeller i Dolves arbete. Resultaten visar att sva-gruppen har alltihop använt 14 partikelverb fler och 4 unika partikelverb fler än sv-gruppen. Det står i strid med hypotesen som uppsatsen undersöker. Om vi betraktar förekomst av partikelverb i lös förbindelse, ser vi att sv-gruppen använde bara tre partikelverb fler när det gäller det totala antalet och två unika partikelverb fler än sva-gruppen. Gällande partikelverb i fast förbindelse ser man att sva-gruppen använde ”tre gånger så många partikelverb (...) som sv-gruppen och nästan dubbelt så många unika förekomster” (2014:22). Men det numret är inte lika fördelat mellan alla texter, några har fler partikelverb och en av dem har inget partikelverb alls. Dolve märker också att ”informanterna som har använt fler partikelverb i fast förbindelse har också upprepat samma partikelverb flera gånger i texten” (2014: 22-23).

Vad Dolve också märker under sin undersökning är att sva-gruppen använde partikelverbet *anse* fyra gånger, medan sv-gruppen använde det inte alls. Å andra sidan hade sv-gruppen använt verbet *tycka*, som Dolve anser som synonymt med *anse*, 17 gånger och sva-gruppen bara fyra gånger. (2014:23)

Efter förekomster av partikelverb enligt konstruktion, undersöker Dolve förekomster av lexikaliserade och icke-lexikaliserade partikelverb i samband med förbindelsetyp. Han fann inga icke-lexikaliserade partikelverb i fast förbindelse men 9 i sv-gruppen och 10 i sva-gruppen i lös förbindelse. Resultaten visar att sva-gruppen använder mer lexikaliserade partikelverb och mer lexikaliserade partikelverb i fast förbindelse än sv-gruppen och sv-gruppen använde mer lexikaliserade partikelverb i lös förbindelse (ibid.). Till skillnad från Thorén fann Dolve bara ett fel i uppsatser han undersökte (2014:24).

Resultaten visade att förstaspråkstalare använder mer partikelverb i lös förbindelse, medan andraspråkstalare använder mer partikelverb totalt och mer lexikaliserade partikelverb i fast

förbindelse. Det är en stor skillnad från Thorén som visade att det är förstaspråkstalare som använder mer lexikaliserade partikelverb.

	Sv	sva
Antal använda partikelverb	36	50
Antal unika partikelverb	30	34
Antal partikelverb i lös förbindelse	28	25
Antal unika partikelverb i lös förbindelse	22	20
Antal (lexikaliserade) partikelverb i fast förbindelse	8	25
Antal unika partikelverb i fast förbindelse	8	14
Antal lexikaliserade partikelverb (lös + fast)	27	41
Antal lexikaliserade partikelverb i lös förbindelse	19	16

Tabell 2 Resultat av Dolves forskning

V. Westmans forskning

Håkan Westmans kandidatuppsats vid Göterborgs universitet (Westman 2012) handlar om skillnader mellan andraspråksinlärares och förstaspråkstalets behärskning av partikelverb med basverben *sätta*, *ställa* och *lägga*. De verben har liknande betydelser och är väldigt enkla att blanda ihop. Han genomförde sin undersökning på ett annat sätt än vad Thorén och Dolve gjorde. Medan de undersökte tidigare skrivna uppsatser, testade han frekvensförhållandena mellan förstaspråkstalare och andraspråksinlärares användning av partikelverb med hjälp av två testtyper, ett flervalstest och ett lucktest. Medan Thorén och Dolve tog hänsyn till alla partikelverb som dök upp i informanternas uppsatser, granskade Westman bara användning av partikelverben med de tre basverben han valt. Hans hypotes var samma som Thoréns och Dolves, även om han redogjorde för sina resultat på ett något annorlunda sätt.

V.1 Material och syfte

Först genomförde Westman en pilotstudie när han undersökte två grupper som hade tio informanter var. En grupp fick ett flervalstest och den andra ett lucktest med 15 partikelverb var. Eftersom han tyckte att resultaten var lovande, utökade han antalet partikelverb och informanter (2013:16). Det nya antalet partikelverb var 20. Den första gruppen bestod av 26 ”gymnasister samt lärare och övrig personal på skolan med svenska som andraspråk” (ibid.) av vilka 16 var elever och 10 vuxna personer (2013:17). Den andra gruppen bestod av 34 elever med svenska som modersmål som fungerade som referensgrupp (ibid.). Varje grupp indelades i två mindre jämna grupper, den ena fick ett flervalstest med fyra svarsalternativ och den andra fick ett lucktest med tre svarsalternativ (ibid.).

Ett av Westmans syften var att ”testa två olika sätt att mäta andraspråksinlärares kunskap om och behärskning av partikelverb” (2013:3). Även om hela arbetet rör sig runt dessa två testmetoder och hur effektivade är i testning av användning av partikelverb, kommer mitt arbete att fokusera bara på deras resultat angående användning och behärskning av partikelverb, dvs. i vilken utsträckning behärskar förstaspråks- och andraspråkstalare vissa partikelverb.

V.2 Resultat

Till skillnad från Thoréns och Dolves undersökningar visar Westmans undersökning betydliga skillnader i behärskning av de partikelverben som gavs i testen. Referensgrupperna har bättre resultat i alla partikelverb förutom partikelverbet *lägga för* vid båda testerna. Samma partikelverbet hade ganska lågt resultat i båda grupperna vid båda testen. I flervalstestet fick 31 procent i ssa-gruppen rätt och 28 procent i referensgruppen (2013:19), medan i lucktestet var det 63 procent i ssa-gruppen och 28 procent i referensgruppen (2013:23).

Om vi betraktar flervalstestet, är de största skillnaderna mellan ssa-gruppen och referensgruppen vid partikelverb som är nästan ogenomskinliga och några av dem också starkt lexikaliserade (2013:20). De minsta skillnaderna finns vid ”ytterst vanliga och vardagliga och tillika ganska genomskinliga” partikelverb (ibid.). Westmans undersökning visar att den person som hade högst resultat i ssa-gruppen hade 16 rätta svar och i genomsnitt

var det 10 rätt i den här gruppen. I referensgruppen var alla resultat med minst 18 rätt, och i genomsnitt var det 19 rätt i den här gruppen (ibid.).

Om vi betraktar lucktestet, så finns det i referensgruppen inte något resultat under 82 procent, med mest 100 eller 94 procent rätt, exklusive partikelverbet *lägga för* som var bara 28 procent rätt (2013:23–24). Resultaten i ssa-gruppen varierar starkt mellan olika partikelverb. Skillnader mellan grupperna är stor och stöder framför allt Westmans hypotes.

Westman kom till slutsats att det är lättare att lära sig behärska de genomskinliga partikelverben än de lexikaliserade (2013:25), för hans undersökning visar att de ogenomskinliga och lexikaliserade är svåra även för de som har svenska som modersmål eftersom de också har ”stora luckor i behärsningen” (2013:26) såsom de som läser svenska som andraspråk.

VI. Slutsats

I examensarbetet presenteras tre undersökningar som kretsar kring samma ämne: frekvensförhållandena mellan förstaspråks- och andraspråkstales användning av partikelverb. Alla tre undersökningar utfördes under samma hypotes: att andraspråksinlärare använder färre partikelverb än de med svenska som modersmål. Hypotesen visade sig inte vara helt korrekt, men inte heller felaktig. Användningen av svenska partikelverb varierar från grupp till grupp, beroende på bland annat ålder, inlärningstid och inlärningsmiljö. Skillnaderna är inte så stora som jag förväntade mig trots att de existerar. Undersökningarna har visat att informanter med svenska som modersmål använder fler lexikaliserade och ogenomskinliga partikelverb än informanter med svenska som andraspråk.

Tyvärr är urvalen som undersökningar genomfördes på för små för att få tillförlitliga resultat och ingen kan bekräfta att urvalen var representativa, med tanke på att informanterna var i olika åldrar och med olika modersmål. Den viktigaste saken hos andraspråksinlärning är språksituationen, som inte kan kontrolleras. Dessa tre undersökningar banar väg för andra undersökningar som, för att få mer pålitliga resultat, bör genomföras på ett större och mer representativt urval av informanter.

VII. Källförteckning

Dolve, John. 2014. *Svenska gymnasieelevers användning av partikelverb – svenska och svenska som andraspråk i jämförelse*. (Examensarbete). Hämtad från: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-226607>

Enström, Ingegerd. 2010. *Ordens värld. Svenska ord – struktur och inläring*. Stockholm: Hallgren & Fallgren, s. 76 – 77, 107 – 109

Kjellberg, Marie. 2011. *Några pedagogers uppfattning om undervisning av elever med svenska som andraspråk*. (Examensarbete). Hämtad från: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:443635/FULLTEXT01.pdf>

Norén, Kerstin. 1995. ”Partikelverb och lexikon: kriterier för att finna lexikaliserade partikelverb” i: *Nordiske studier i leksikografi 3*. Reykjavík: Steindórsprent Gutenberg, s. 321-329. Hämtad från: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/nsil/issue/archive>

Thorén, Lisa. 2012. *Partikelverb – hur svåra är de? En undersökning om frekvensförhållandena mellan förstaspråks elever och andraspråks elever avseende bruket av partikelverb*. (Kandidatuppsats). Hämtad från: <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/30795>

Westman, Håkan. 2012. *Ska vi börja med att lägga av? En granskning av två testtyper för att mäta andraspråksinlärares behärskning av några snarlika partikelverb*. (Kandidatuppsats). Hämtad från: <http://hdl.handle.net/2077/33228>

SAŽETAK

Upotreba švedskih dvočlanih glagola kod govornika švedskog kao prvog i drugog jezika

U mom se završnom radu obrađuju tri ranije provedena istraživanja na govornicima švedskog kao prvog i drugog jezika. Istražuje se njihova upotreba švedskih dvočlanih glagola kako bi se vidjelo koriste li govornici kojima je švedski materinski jezik dvočlane glagole u većem obujmu nego govornici kojima je švedski drugi jezik i imaju različite materinske jezike. U radu prvo dajem kratak pregled teorije o švedskim dvočlanim glagolima. Iz rezultata istraživanja u mom su radu posebno istaknuti oni rezultati koji se tiču najveće razlike u upotrebi, dakle leksikaliziranih i „neprozirnih“ glagola čija je upotreba vidljivo veća kod govornika kojima je švedski materinski jezik, iako sveukupni rezultati ne pokazuju toliko veliku razliku u upotrebi. Razlika u količini vremena koje su ispitanici proveli izloženi švedskom jeziku nije uzeta u obzir kad su se birali tekstovi/ispitanici koji su ispitivani. Ova tri istraživanja otvaraju put drugim istraživanjima koja bi se, da bi se dobili pouzdaniji rezultati, trebali provesti na većem i reprezentativnijem uzorku ispitanika.

ABSTRACT

The Usage of Swedish Phrasal Verbs in Native and Non-native Swedish Speakers

My final thesis deals with three previously conducted studies on native speakers and non-native Swedish speakers. Their use of Swedish phrasal verbs is examined to see if speakers whose mother tongue is Swedish use Swedish phrasal verbs to a greater extent than speakers of different mother tongues who have Swedish as a second language. In this paper, I first give a brief overview of the theory of Swedish phrasal verbs. My paper particularly emphasizes the results from the studies that refer to the greatest difference in the use of so-called lexicalized and “opaque” verbs whose use is visibly greater in native speakers of Swedish, although the overall results do not show such a big difference in use. The difference in the amount of time the subjects had spent being exposed to Swedish was not taken into account when selecting the texts/subjects that were going to be surveyed. These three studies pave the way for other studies that, in order to obtain more reliable results, should be conducted on a larger and more representative sample of subjects.